

	<p>zna aja porodice</p> <ul style="list-style-type: none"> • Proširivanje znanja o oblicima rizi nog ponašanja 	<ul style="list-style-type: none"> • opiše biološku funkciju porodice • definiše pojam "planiranje porodice" • navede oblike rizi nog ponašanja i oblike zaštite od neželjene trudnoće • objasni štetnost abortusa po zdravlje žene • navede najčešće polno prenosive bolesti, bolesti zavisnosti i načine prevencije 	<ul style="list-style-type: none"> • Planiranje porodice • Zaštita od polnih bolesti • Bolesti zavisnosti 	
--	---	--	--	--

Preporuke za izradu individualnog obrazovnog plana za učenike sa smetnjama u razvoju kojima je potrebna dodatna obrazovna podrška

Za učenike kojima je usled socijalne uskraćenosti, smetnji u razvoju, invaliditeta i drugih razloga potrebna dodatna podrška u obrazovanju i vaspitanju, ustanova obezbeđuje otklanjanje fizičkih i komunikacijskih prepreka i donosi individualni obrazovni plan.

Cilj individualnog obrazovnog plana jeste postizanje optimalnog uključivanja učenika u redovan obrazovno-vaspitni rad i njegovo osamostaljivanje u vršnjačkom kolektivu.

Bliži uslovi za procenu potreba za pružanjem dodatne obrazovne, zdravstvene ili socijalne podrške učeniku regulisani su *Pravilnikom o dodatnoj obrazovnoj, zdravstvenoj i socijalnoj podršci detetu i učeniku* ("Službeni glasnik RS", br. 63/10).

Bliža uputstva za utvrđivanje prava na individualni obrazovni plan regulisani su Pravilnikom o biložim uputstvima za utvrđivanje prava na individualni obrazovni plan, njegovu primenu i vrednovanje ("Službeni glasnik RS", br. 76/10).

[Prethodni](#)

NASTAVNI PLAN I PROGRAM

I Nastavni plan za obrazovni profil Industrijski mehaničar

	I RAZRED	II RAZRED	III RAZRED	UKUPNO
--	----------	-----------	------------	--------

		nedeljno		godišnje		nedeljno		godišnje		nedeljno		godišnje		godišnje			
		T	V	P	N	B	T	V	P	N	T	V	P	N	T	V	P
A1: OBAVEZNI OPŠTEOBRAZOVNI PREDMETI		13	2	48 1	7 4		13		325		14		140		946 7 4		1020
1	Srpski jezik i književnost	3		11 1			3		75		6		60		246		246
1.1	jezik i književnost*	3		11 1			3		75		5		50		236		236
2	Srpski kao nematernji jezik*	2		74			3		75		5		50		199		199
3	Strani jezik	2		74			3		75		2		20		169		169
4	Fizičko vaspitanje	2		74			3		75		3		30		179		179
5	Matematika	2		74			4		100						174		174
6	Istorija	2		74											74		74
7	Razunarstvo i informatika	2		7 4											7 4		74
8	Geografija	1		37											37		37
9	Ekologija i zaštita životne sredine	1		37											37		37
10	Sociologija sa pravima građana										3		30		30		30
B: IZBORNİ PREDMETI		1		37			2		50		5		50		137		137
1	Građansko vaspitanje / Verska nastava	1		37			1		25		3		30		92		92
2	Izborni predmeti prema programu obrazovnog profila						1		25		2		20		45		45
Ukupno A1+B		14	2	51 8	7 4		14 (15**)		350 (375**)		17 (19**)		170 (190**)		1038 (1083*)	7 4	1112 (1157* *)
Ukupno		16		592			14 (15**)		350 (375**)		17 (19**)		170 (190**)		1112 (1157**)		

Napomena:	* Za učenike koji nastavu slušaju na maternjem jeziku nacionalne manjine	T-teorija, V-vežbe, PN-praktik na nastava, B-blok praktične nastave
	** Učenik bira predmet sa liste izbornih opšteobrazovnih ili stručnih predmeta	

Rb	Lista izbornih predmeta	RAZRED		
		I	II	III
Opšteobrazovni predmeti				
1.	Strani jezik II*		1	2
2.	Izabrani sport**		1	2
3.	Istorija (odabrane teme)**		1	2
4.	Industrijska geografija**		1	2
5.	Likovna kultura**		1	2
6.	Muzika kultura**		1	2
7.	Biologija		1	

Napomena: * Strani jezik II učenik može izabrat i samo u drugom razredu i izučiti ga jednu ili dve godine

** Učenik izborni predmet bira jednom u toku školovanja

Ostali obavezni oblici obrazovno-vaspitnog rada tokom školske godine				
	I RAZRED asova	II RAZRED asova	III RAZRED asova	UKUPNO asova
as odjeljenskog starešine	74	50	20	144
Dodatni rad *	do 30	do 30	do 30	do 90
Dopunski rad *	do 30	do 30	do 30	do 90
Pripremni rad *	do 30	do 30	do 30	do 90

*Ako se ukaže potreba za ovim oblicima rada

Fakultativni oblici obrazovno-vaspitnog rada tokom školske godine po razredima			
	I RAZRED asova	II RAZRED asova	III RAZRED asova
Ekspkurzija	do 3 dana	do 5 dana	do 5 nastavnih dana
Jezik drugog naroda ili nacionalne manjine sa elementima nacionalne kulture		2 asa nedeljno	
Treći strani jezik		2 asa nedeljno	

Drugi predmeti*	1-2	asa nedeljno
Stvarala ke i slobodne aktivnosti u enika (hor, sekcije i drugo)	30-60	asova godišnje
Društvene aktivnosti - u eni ki parlament, u eni ke zadruge	15-30	asova godišnje
Kulturna i javna delatnost škole		2 radna dana
*Pored navedenih predmeta škola može da organizuje, u skladu sa opredeljenjima u enika, fakultativnu nastavu iz predmeta koji su utvr eni nastavnim planom drugih obrazovnih profila istog ili drugog podru ja rada, kao i u nastavnim planovima gimnazije, ili po programima koji su prethodno doneti.		

Ostvarivanje školskog programa po nedeljama			
	I RAZRED	II RAZRED	III RAZRED
Razredno- asovna nastava	37	25	10
Mentorski rad (prakti na nastava u bloku)		12	24
Obavezne vannastavne aktivnosti	2	2	2
Završni ispit			3
Ukupno radnih nedelja	39	39	39

Podela odeljenja u grupe					
razred	predmet/modul	godišnji fond asova			broj u enika u grupi - do
		vežbe	prakti na nastava	prakti na nastava u bloku	
I	Ra unarstvo i informatika	74			15

GANTOGRAM OBAVEZNIH OPŠTEOBRAZOVNIH, STRU NIH PREDMETA I IZBORNIH PREDMETA ZA DRUGI I TRE I RAZRED ZA OBRAZOVNI PROFIL INDUSTRIJSKI MEHANI AR																																						
NASTAVNE NEDELJE		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37
DRUGI RAZRED	T	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	425		
	V	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	375			
	PN																																					
	B-PN																																			360		
TRE I RAZRED	T																																			190		
	V																																			130		
	PN																																					

NASTAVNI PLAN I PROGRAM ZA OBRAZOVNI PROFIL INDUSTRIJSKI MEHANI AR

STANDARD KVALIFIKACIJE

1. Naziv kvalifikacije: Industrijski mehani ar

2. Sektor - podru je rada: Mašinstvo i obrada metala

3. Nivo kvalifikacije: III

4. Svrha kvalifikacije: Obavljanje preventivnog i korektivnog održavanja i pranje rada industrijskih mašina

5. Na in sticanja kvalifikacije:

Kvalifikacija se sti e nakon uspešno završenog procesa obrazovanja u srednjoj stru noj školi.

6. Trajanje:

Program srednjeg stru nog obrazovanja za sticanje kvalifikacije traje tri godine.

7. Na in provere:

Dostignutost ishoda programa srednjeg stru nog obrazovanja se proverava na završnom ispitu koji sprovodi srednja stru na škola.

8. Zasnovanost kvalifikacije:

Kvalifikacija se zasniva na opisu rada, ciljevima stru nog obrazovanja i ishodima stru nog obrazovanja.

8.1. Opis rada

Dužnosti - stru ne kompetencije:

- Sprovo enje tehniko-tehnološke pripreme za održavanje industrijskih mašina
- Obavljanje preventivnog održavanja industrijskih mašina
- Obavljanje korektivnog održavanja industrijskih mašina

- Mašinska obrada jednostavnih delova i montaža podsklopova industrijskih mašina
- Osiguranje kvaliteta rada pri održavanju industrijskih mašina
- Osiguranje bezbednosti na radu, li ne zaštite i zaštite životne sredine pri održavanju industrijskih mašina

Dužnosti - stručne kompetencije	Zadaci - jedinice kompetencija
Sprove enje tehniko-tehnološke pripreme za održavanje industrijskih mašina	<ul style="list-style-type: none"> - Analizira tehniku dokumentaciju mašina koje održava - Analizira servisnu dokumentaciju - Analizira plan preventivnog održavanja - Identificuje, preuzima i održava potreban alat - Potražuje i preuzima potreban materijal za izradu rezervnih delova - Potražuje sredstva za održavanje (podmazivanje, išenje i sl.) prema tehničkom uputstvu - Rukuje jednostavnim manipulatornim sredstvima za podizanje i transport tereta (osigurava teret)
Obavljanje preventivnog održavanja industrijskih mašina	<ul style="list-style-type: none"> - Priprema se za rad na osnovu plana preventivnog održavanja - Obavlja vizuelnu kontrolu mašina i opreme - Prati radne parametare mašina (pritisak, temperatura, ...) - Prati stanje mašina (vibracije, buka, temperatura, mazivo,...) - Obavlja zamenu delova - Obavlja zamenu ili dodavanje fluida - Obavlja išenje, podmazivanje i zaštitu od korozije delova mašina - Proverava funkcionalnost mašina i opreme - Vodi evidenciju o obavljenom poslu
Obavljanje korektivnog održavanja industrijskih mašina	<ul style="list-style-type: none"> - Utvrđuje kvar - Demontira deo ili sklop - Određuje uzrok kvara i obavlja defektažu - Potražuje deo za zamenu - Montira rezervni deo ili sklop - Obavlja merenja zazora i geometrije mašina - Obavlja podešavanje mašinskih podsklopova - Obavlja ispitivanje funkcionalnosti mašine - Potvrđuje ispravnost mašine - zapisnički - Analizira uzrok kvara u cilju preventivnog održavanja
Mašinska obrada jednostavnih delova i montaža podsklopova industrijskih mašina	<ul style="list-style-type: none"> - Izrađuje skicu jednostavnog mašinskog dela - Obavlja izbor univerzalne mašine alatke - Bira alate i pomoćne pribore - Obavlja mašinsku obradu jednostavnih delova¹ - Obavlja kontrolu tačnosti obrade jednostavnog mašinskog dela - Obavlja montažu podsklopova

Osiguranje kvaliteta rada pri održavanju industrijskih mašina	<ul style="list-style-type: none"> - Evidentira podatke o broju i u stalosti kvarova - Primenjuje određene standardne metode za otkrivanje uzroka grešaka (8D) - Primenjuje "FMEA" - metodu kojom se preventivno eliminisu kvarovi - Obavlja poslovnu i tehničku komunikaciju - Prati rad svih mašina i po potrebi interveniše - Postupa prema standardnoj proceduri u obavljanju svake dužnosti - Usavršava se kontinuirano
Osiguranje bezbednosti na radu, li ne zaštite i zaštite životne sredine pri održavanju industrijskih mašina	<ul style="list-style-type: none"> - Primenjuje mere li ne zaštite - Obezbeđuje svoje radno okruženje - Uklanja otpadni materijal na propisan način - isti radno mesto i opremu

¹ Mašinska obrada jednostavnih delova (osovine i sl.) se vrši na univerzalnim mašinama alatkama – strugu, glodalici, bušilici, brusilici.

8.1.1. Ekstremni uslovi pod kojima se obavlja posao sa ste enom kvalifikacijom:

- povećana buka
- skrenut prostor za rad.

8.1.2. Izloženost rizicima pri obavljanju posla sa ste enom kvalifikacijom:

- rizik od mehaničkih povreda
- rizik od električnog udara
- rizik od požara.

8.2. Ciljevi stručnog obrazovanja

Cilj stručnog obrazovanja za kvalifikaciju INDUSTRIJSKI MEHANIČAR je osposobljavanje lica za obavljanje preventivnog i korektivnog održavanja i pravljenje rada industrijskih mašina.

Neophodnost stalnog prilagođavanja promenljivim zahtevima tržišta rada, potrebe kontinuiranog obrazovanja, stručnog usavršavanja, razvoja karijere, unapredovanja zaposljivosti, usmerava da lica budu osposobljavana za:

- primenu teorijskih znanja u praktičnom kontekstu;
- timski rad;
- preuzimanje odgovornosti za vlastito kontinuirano učenje i napredovanje u poslu i karijeri;

- blagovremeno reagovanje na promene u radnoj sredini;
- prepoznavanje poslovnih mogu nosti u radnoj sredini i širem socijalnom okruženju;
- primenu mera bezbednosti i zdravlja na radu;
- primenu mera zaštite životne sredine u procesu rada.

8.3. Ishodi stru nog obrazovanja

Stru ne kompetencije	Znanja	Veštine	Sposobnosti i stavovi
Po završenom programu obrazovanja, lice će biti u stanju da:			
sprovodi tehni ko-tehnološku pripremu za održavanje industrijskih mašina	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje vrste tehni ke dokumentacije - objasni namenu razli itih vrsta tehni ke dokumentacije 	<ul style="list-style-type: none"> - ita tehni ku dokumentaciju - koristi operacione liste - popunjava obrasce za evidenciju stanja i kvarova mašine - popunjava obrasce za potraživanje rezervnih delova i sredstava za održavanje - popunjava obrasce za zaduženje alata 	<ul style="list-style-type: none"> - savesno, odgovorno, uredno i pravovremeno obavlja poverene poslove; - efikasno organizuje vreme; - ispolji pozitivan odnos prema zna jaju propisa i standarda koji važe u održavanju i servisiranju industrijskih mašina i mašinskoj obradi; - ispolji pozitivan odnos prema zna jaju funkcionalne i tehni ke ispravnosti mašina, ure aja i alata koje koristi pri obavljanju posla; - ispolji ljubaznost, komunikativnost, nemetljivost i fleksibilnost u odnosu prema saradnicima; - rešava probleme u radu; - ispolji pozitivan odnos prema profesionalno-eti kim normama i vrednostima.
obavlja preventivno održavanje industrijskih mašina	<ul style="list-style-type: none"> - objasni zna enje i zna aj preventivnog održavanja - navede zadatke preventivnog održavanja - objasni remontnu složenost i remontni ciklus 	<ul style="list-style-type: none"> - popunjava kartu mašina - obavlja vizuelnu kontrolu mašina i opreme - prati stanje radnih parametara mašine (pritisak, temperatura, vibracije, buka,...) - obavlja zamenu delova - obavlja zamenu ili dodavanje fluida - obavlja iš enje, podmazivanje i zaštitu od korozije delova mašina - proverava funkcionalnost mašina i opreme - vodi evidenciju o obavljenom poslu 	
obavlja korektivno održavanje industrijskih mašina	<ul style="list-style-type: none"> - objasni osnovna stanja sistema u procesu održavanja - navede podelu otkaza - objasni pojam potpunog 	<ul style="list-style-type: none"> - koristi osnovnu opremu za pra enje stanja kod tehnika za opštu primenu 	

	<p>otkaza</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasni pojam i podelu delimi nog otkaza - objasni pojam neispravnosti - navede tehnike pra enja stanja pod optere enjem - navede tehnike pra enja stanja bez optere enja 		
mašinski obradi jednostavne delove i montira podsklopove industrijskih mašina	<ul style="list-style-type: none"> - protuma i tehni ko-tehnološku dokumentaciju pri mašinskoj obradi i montaži podsklopova - objasni redosled montaže sklopa - objasni postupke merenje i kontrolisanja izradka - objasni na in provere montiranog sklopa - objasni na in oštrenja alata za ocrtavanje, obeležavanje i razdvajanje 	<ul style="list-style-type: none"> - odabere pribor za stezanje, pridržavanje i montažu - primjenjuje postupke obrade: ocrtavanja i obeležavanja, turpijanja, odvajanje se enjem i rezanjem - izvrši oštrenje alata za ocrtavanje, obeležavanje i razdvajanja - izvrši oštrenje alata za obradu struganjem, bušenjem i glodanjem - koristi mernu listu 	
osigura kvalitet rada pri održavanju industrijskih mašina	<ul style="list-style-type: none"> - objasni vezu izme u metode 8d i fmea - navede metode pra enja uzroka kvarova 	<ul style="list-style-type: none"> - primeni metode 8d i fmea u postupku pra enja u estalosti kvarova - primeni propisanu tehnologiju obrade i montaže 	
sprovede mere osiguranja bezbednosti na radu li ne zaštite i zaštite životne sredine pri održavanju industrijskih mašina	<ul style="list-style-type: none"> - objasni zna aj primene propisa iz oblasti zaštite i bezbednosti na radu - objasni zna aj i neophodnost koriš enja li nih zaštitnih sredstava - opiše postupak koriš enja i održavanja zaštitnih sredstava i opreme u radu - navede potencijalne uzroke povreda zbog neodgovaraju e upotrebe mašina i alata - razlikuje štetni materijal i opremu sa stanovišta zaštite 	<ul style="list-style-type: none"> - prepozna mogu e opasnosti pri radu na mašinama - primeni propise iz oblasti zaštite i bezbednosti na radu - koristi li na zaštitna sredstva - primeni propise o zaštiti životne sredine 	

	okoline		
--	---------	--	--

NASTAVNI PLAN I PROGRAM

I NASTAVNI PLAN

Nedeljni i godišnji fond učasnoga stručnog predmeta za obrazovni profil: INDUSTRIJSKI MEHANIČAR

	I RAZRED						II RAZRED						III RAZRED						UKUPNO						
	nedeljno			godišnje			nedeljno			godišnje			nedeljno			godišnje			godišnje						
	T	V	PN	T	V	PN	B	T	V	PN	B	T	V	PN	B	T	V	PN	B	T	V	PN	B		
A2: OBAVEZNI STRUČNI PREDMETI	6	6	4	222	222	148		2	15		50	375	360		13		130	720		272	727	148	1080	2227	
1. Tehničko crtanje	2			74																74				74	
2. Mašinski materijali	2			74																74				74	
3. Tehnika mehanika	2			74																74				74	
4. Mašinski elementi								2	3		50	75								50	75			125	
5. Tehnika fizika	2			74																74				74	
6. Pneumatika i hidraulika								3			75									75				75	
7. Tehnologija mašinske obrade	2			74				3			75				4		40			189				189	
8. Tehnologija montaže								3			75				4		40				115				115
9. Održavanje industrijskih mašina	2			74				3			75									149				149	
10. Metode praćenja u estalosti kvarova														3		30				30				30	
11. Ručna obrada		4			148															148				148	
12. Održavanje i montaža											360						720					1080		1080	

13. Preduzetništvo														2		20			20			20			20	
B: IZBORNI PREDMETI														1	25		20		45			45			45	
Izborni predmeti prema programu obrazovnog profila														1	25		20		45			45			45	
1. Izborni predmeti prema programu obrazovnog profila															2		20			45						
Ukupno A2+B	6	6	4	222	222	148		2 (3**)	15		50 (75**)	375	360	(2**)	13	(20**)	130	720	272 (317**)	727	148	1080	2227 (2272**)			
Ukupno				16		592		17 (18**)			785 (810**)		13 (15**)			850 (870**)						2227 (2272**)				
Napomena: **U enik bira predmet sa liste izbornih opšteobrazovnih ili stru nih predmeta																									T-teorija, V-vežbe, PN-prakti na nastava, B-blok prakti ne nastave	

B: Lista izbornih predmeta prema programu obrazovnog profila		RAZRED		
Rb	Lista izbornih predmeta	I	II	III
Stru ni predmeti				
1.	Reparatura mašinskih delova			1
2.	Alati, pribori i merenja			1
3.	Mehatronski sistemi			2
			1	2

Ostali obavezni oblici obrazovno-vaspitnog rada tokom školske godine				
	I RAZRED asova	II RAZRED asova	III RAZRED asova	UKUPNO asova
as odeljenskog starešine	74	50	20	144
Dodatni rad *	do 30	do 30	do 30	do 90
Dopunski rad *	do 30	do 30	do 30	do 90
Pripremni rad *	do 30	do 30	do 30	do 90
*Ako se ukaže potreba za ovim oblicima rada				

Fakultativni oblici obrazovno-vaspitnog rada tokom školske godine po razredima			
	I RAZRED asova	II RAZRED asova	III RAZRED asova
Ekskurzija	do 3 dana	do 5 dana	do 5 nastavnih dana

Jezik drugog naroda ili nacionalne manjine sa elementima nacionalne kulture	2 sasa nedeljno
Tre i strani jezik	2 sasa nedeljno
Drugi predmeti*	1-2 sasa nedeljno
Stvarala ke i slobodne aktivnosti u enika (hor, sekcije i drugo)	30-60 asova godišnje
Društvene aktivnosti - u eni ki parlament, u eni ke zadruge	15-30 asova godišnje
Kulturna i javna delatnost škole	2 radna dana

*Pored navedenih predmeta škola može da organizuje, u skladu sa opredeljenjima u enika, fakultativnu nastavu iz predmeta koji su utvr eni nastavnim planom drugih obrazovnih profila istog ili drugog podru ja rada, kao i u nastavnim planovima gimnazije, ili po programima koji su prethodno doneti.

Ostvarivanje školskog programa po nedeljama			
	I RAZRED	II RAZRED	III RAZRED
Razredno- asovna nastava	37	25	10
Mentorski rad (prakti na nastava u bloku)		12	24
Obavezne vannastavne aktivnosti	2	2	2
Završni ispit			3
Ukupno radnih nedelja	39	39	39

Podela odeljenja u grupe					
razred	predmet/modul	godišnji fond asova			broj u enika u grupi - do
		vežbe	prakti na nastava	prakti na nastava u bloku	
I	Tehni ko crtanje	74			10
	Tehnologija mašinske obrade	74			10
	Ru na obrada		148		10
	Mašinski elementi	75			10
II	Pneumatika i hidraulika	50			10
	Tehnologija mašinske obrade	75			10
	Tehnologija montaže	75			10
	Održavanje industrijskih mašina	75			10
	Održavanje i montaža			360	10
	Tehnologija mašinske obrade	40			10
III	Tehnologija montaže	40			10
	Metode pra enja u estalosti kvarova	30			10

SG: 2014-6 -Opšteobrazovni predmeti

Predmet	Strana
Srpski jezik i književnost	162
Srpski kao nematenji jezik	170
Strani jezik	180
Fizičko vaspitanje	211
Matematika	226
Istorija	234
Računarstvo i informatika	238
Geografija	246
Ekolpgija i životna zaštita sredine	252
Sociologija sa pravima građana	253
Građansko vaspitanje	256
Izborni opšteobrazovni	263

SG: 2014-6 -Sturčni predmeti

Predmet	Strana
Tehničko crtanje	86
Mašinski materijali	88
Tehnička mehanika	91
Mašinski elementi	93
Tehnička fizika	96
Pneumatika i hidraulija	99
Tehnologija mašinske obrade	101
Tehnologija montaže	108
Održavanje industrijskih mašina	112
Metode praćenja učestalosti kvarova	116
Ručna obrada	118
Održavanje i montaža	122
Preduzetništvo	143
Izborni stručni predmet	144